

Теорія і методика початкової освіти

Викладач – к.пед.н., доцент Іванова Лідія Іванівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 2-й

Анотація дисципліни

Програма дисципліни «Літературна освіта учнів початкової школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальністю 013 Початкова освіта та вивчається на першому курсі у другому семестрі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні положення методики викладання предметів, які інтегрують зміст мовно-літературної освітньої галузі, психолого-педагогічний зміст методичної системи управління цілісним процесом навчання на уроках читання; відпрацювання конкретних літературознавчих навичок і умінь у процесі ознайомлення студентів із українською та зарубіжною літературою, початковими основами літературознавства.

Метою викладання навчальної дисципліни «Літературна освіта учнів початкової школи» є формування **інтегральної компетентності**: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології, літературознавства та методики навчання літературного читання; **загальних компетентностей (ЗК)**: -оволодіння мовними компетентностями, достатніми для представлення та обговорення результатів своєї професійної роботи в усній та письмовій формі (відповідно до специфіки спеціальності 013 Початкова освіта); -здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що забезпечує процес розвитку й саморозвитку, сприяє творчому підходові до навчально-виховного процесу початкової школи; -здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів початкової школи; -здатність до педагогічної рефлексії; -здатність до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема професійно-педагогічної, з різних джерел та формулювання логічних висновків; **спеціальних (фахових) компетентностей (СК)**: -здатність до розвитку учнів початкової школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку; здатність до проєктування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування навчально-виховного процесу в початковій ланці освіти; -здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності,

а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з молодшими школярами, батьками, колегами; - **предметної компетентності** (за Державним стандартом базової загальної середньої освіти – літературна): - готовність і здатність працювати з текстами різних художньо-естетичних систем, культурно-історичних епох, світоглядних орієнтирів, традицій і стилів; -здатність розуміти зміст прочитаного, з'ясувати авторську позицію і художні засоби донесення її до читача, творити на основі прочитаного власні смисли щодо порушених проблем, висловлювати власну (подеколи критичну) позицію стосовно прочитаного, сприймати художній твір як чинник формування життєвого досвіду та соціально-психологічного й соціокультурного становлення; -здатність використовувати базові знання основних епох розвитку національного та світового літературного мистецтва, розуміння закономірностей їх походження та розвитку, знання яскравих представників письменництва, їх доробку та внеску в розвиток української, загальноєвропейської та світової літератури, уміння спілкуватися на літературні теми; -здатність розпізнавати та застосовувати літературні стилі, читати, відтворювати, інтерпретувати та створювати власні тексти, виразно, художньо виконувати твори літературного мистецтва; -формувати художні образи в процесі читання (відтворення або створення) творів мистецтва; знати літературні роди і види, основні принципи побудови текстів; -володіти сучасною культурою літературознавчого дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій; -знати зміст та структуру шкільних програм з читання, специфіку роботи з книгою у початковій школі; - застосовувати теоретико-методологічні основи педагогіки в загальноосвітній школі; презентувати художні твори у читацьких конкурсах.

Основними завданнями викладання навчальної дисципліни “ Літературна освіта учнів початкових класів ” є: -знайомити студентів із основними творами, що входять у коло дитячого читання; -виробити у майбутніх учителів вміння самостійно аналізувати твори дитячої літератури, відбирати та оцінювати їх; - засвоїти особливості української і зарубіжної дитячої літератури; -усвідомити вплив історії на розвиток дитячої художньої літератури; -знайомити із творчістю українських письменників різних історико-літературних періодів, які писали для дітей. Здійснювати комунікацію, орієнтуючись на стилі мовленнєвого спілкування у процесі вирішення професійно-педагогічних задач; прогнозувати, проєктувати та коригувати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітньо-виховного процесу початкової школи на засадах етики професійного спілкування, застосовуючи правила мовленнєвого етикету; використовувати засоби вербальної та невербальної комунікації у професійній діяльності.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення курсу студент має бути добре обізнаний з розділами: -психолого-педагогічні основи літературної освіти молодших школярів; психолого-педагогічні основи літературного

аналізу на уроках читання; -структура літературно-художнього твору; - особливості сприймання поетичної мови молодшими школярами; -прийоми аналізу художнього твору на уроках літературного читання; -методи, використання яких забезпечує високий рівень усвідомлення прочитаних творів; -методика формування читацької самостійності; -знання творів дитячої літератури та основ літературознавства.

Програмні результати навчання: Володіти методиками вивчення індивідуальних особливостей перебігу пізнавальних процесів учнів початкової школи та стратегії їх урахування в процесі навчання, розвитку й виховання учнів; проводити моніторинг якості навчальних досягнень учнів з певної теми. Здійснювати контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів згідно з критеріями оцінювання та у відповідності до Державних вимог до рівня навчальних досягнень учнів, визначених у програмі, планування своєї професійної діяльності, здійснення професійної діяльності цілеспрямовано у логічній послідовності.

Очні консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щосереди, з 10.00 до 13.00.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю з викладачем щосереди, з 18.00 до 20.00.

E-mail викладача: lidiyaivanova1957@gmail.com